
FOLKETINGET

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 4. december 2009

Omtrykt 8. december 2009 (baggrundsmateriale fra oplægsholdere vedlagt)

Invitation til internt ekspertmøde om reform af EU's fælles fiskeripolitik 9. december 2009

Fødevarerudvalget afholder et internt ekspertmøde om reform af EU's fælles fiskeripolitik **onsdag den 9. december 2009, kl. 10.00-11.30** i lokale 2-145.

Programmet er som følger:

- Kl. 10.00 Indledning ved formanden for Fødevarerudvalget, René Christensen
- Kl. 10.05 Oplæg ved Mogens Schou, udviklingschef for fiskeri og akvakultur i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om gennemgang af grønbogen, udfordringerne for Danmark og Danmarks tilgang til emnet.
- Kl. 10.20 Oplæg ved Niels Wichmann, Danmarks Fiskeriforening, om erhvervslivets vinkel på forslaget til reform.
- Kl. 10.30 Oplæg ved Hanne Lyng Winter, Greenpeace Danmark, om miljøorganisationens syn på forslaget til reform.
- Kl. 10.40 Debat og spørgsmål.
- Kl. 11.20 Politisk drøftelse af rammerne for høringssvaret.

Såfremt man ønsker at deltage i mødet bedes dette meddelt på mail til uatmj@ft.dk eller tlf. 5534. senest den 8. december 2009, kl. 12.00.

Med venlig hilsen

Louise Piester,
Udvalgssekretær

Kommentarer i tilknytning til den danske fiskerisektors hørings- svar på Europakommissionens 2009- Grønbog om den fælles fiske- ripolitik .

Det er meget vanskeligt at afgive høringssvar omkring Europakommis-
sionens grønne bog omhandler emner som større inddragelse af interes-
senterne i den fælles fiskeripolitik i det forhandlingspolitiske klima,
som har været fremherskende i 2009.

På trods af proklamerede gode hensigter om inddragelse af interessenterne,
har det været kendetegnende for politikken i 2009, at der kun i
meget ringe grad er blevet lyttet til fiskerisektorens synspunkter, og at
disse i endnu ringere grad, nærmende sig til næsten ikke, er blevet ak-
tivt anvendt.

- Tekniske regler omkring redskaber og perioder i Østersøen
- Kontrolforordning
- Tekniske bevaringsforanstaltninger

Disse er blot nogle eksempler på lovgivning - eller, f.sv. angår de tek-
niske regler, forsøg på lovgivning - uden fornøden hensyntagen til fi-
skerierhvervet.

Når dertil føjes komplicerede forhandlinger om udmøntningen af ved-
tagelserne omkring kW-havdage, hvor mange måneder hengik med
forhandlinger på et forklaret datagrundlag er det klart, at det ikke fore-
kommer allermest påtrængende at diskutere fiskeripolitikken efter
2012.

Der har i Danmark været afholdt et antal regionale møder, hvor grøn-
bogen har været på dagsordenen. De presserende, aktuelle problemstil-
linger har imidlertid skygget for diskussionen om grønne bøger.

December 2009.

DEN DANSKE FISKERISEKTORS KRAV TIL REFORMEN AF DEN FÆLLES FISKERIPOLITIK 2013

- **Det skal understreges i politikken, at fiskeri er en legal, økonomisk aktivitet, hvor fiskerne har ret til at udnytte havets ressourcer.**
- **Politiken skal nedbryde den mur, som er opbygget mellem sektoren og det politiske system.**
- **Fiskerisektoren, og dermed fiskerne skal inddrages mere i fiskeripolitikken – ansvaret skal tilbage til sektoren.**
- **Det skal forhandles og besluttes, hvilken rolle ACFA (Den Rådgivende Komité for Fiskeri og Akvakultur) og RAC'erne (de Regionale Rådgivende Råd) skal spille, og den rådgivning, der gives fra ACFA og RAC'erne skal formelt inddrages i beslutningsprocessen.**
- **Fiskeripolitikken skal anerkende de forskelle, der eksisterer mellem landene rent udviklingsmæssigt – vi er på plads m.h.t. flådetilpasning i Danmark.**
- **Det er vigtigt at præcisere, at der er forskel på teknisk overkapacitet og økonomisk overkapacitet. I den pelagiske flåde anvendes med fordel meget store fartøjer, der optimalt kan udnytte bestandene i de koncentrerede sæsoner, ligesom de kan ilandbringe fangsterne i optimal kvalitet. Til gengæld kan der ikke altid findes beskæftigelse alle årets 12 måneder. Der er således en uudnyttet kapacitet (teknisk overkapacitet), men da flåden er økonomisk rentabel, er der ikke en økonomisk overkapacitet.**
- **I den daglige fiskeriforvaltning må det være op til de enkelte medlemsstater at fastlægge forvaltningen og definitionerne og derudfra at beslutte, hvilke specielle vilkår, der skal gæl-**

de for de enkelte grupper af fiskere, herunder kystfiskerne, såsom økonomiske og/eller fiskerimæssige fortrinsstillinger.

- Den fremtidige fiskeripolitik skal primært bygge på ét forvaltningssystem, kvoterne og den relative stabilitet. Der skal ikke samtidig være indsatsforvaltning. kW-havdage systemerne skal derfor ud af politikken.
- En mere direkte inddragelse af fiskerisektoren i udformningen af den fælles politik og i forvaltningen vil kunne reducere udsmid betydeligt. (Forsøg med) resultatbaseret forvaltning skal fremmes mest muligt. Dette vil nødvendiggøre revision af kontrolforordningen, uanset at den er vedtaget i efteråret 2009.
- Med en import, som udgør 64% af forbruget af fisk i EU, er det vigtigt at dansk fiskeindustri og danske eksportører tilføres de fornødne importmængder til at tilfredsstille markedernes efterspørgsel. For at sikre beskæftigelsen må der sikres toldfri adgang for råvarerne til forarbejdningsindustrien.
- Det må gennem den fælles havpolitik sikres, at "andre" udnyttelser af havterritoriet end fiskeri ikke lægger hindringer i vejen for fiskeriet.
- Fisker-forsker samarbejdet skal fremmes politisk og økonomisk, således at grundlaget for rådgivningen kan blive mere i overensstemmelse med forholdene i havet og tidsmæssigt komme tættere på anvendelsestidspunktet.
- Fangstsektoren skal inddrages direkte i rådgivningen, både den bestands- og fiskerimæssige i ICES og den opfølgende økonomiske/tekniske i STECF.

- **De nordlige fiskeriaftaler, bl.a. aftalen med Norge, er af essentiel betydning for fiskerierne i en lang række medlemslande, og der skal også efter 2012 afses de fornødne ressourcer i fiskeripolitikken (forhandlere, administratorer) til en fortsættelse af disse aftaler, ligesom indsatsen i de regionale fiskerionisationer bør prioriteres højt.**

**DANMARKS FISKERIFORENING, DANSKE FISKERES
PRODUCENT ORGANISATIONS, DANMARKS PELAGISKE
PRODUCENT ORGANISATIONS, SKAGEN FISKERNES PRO-
DUCENT ORGANISATIONS, FORENINGEN FOR DANMARKS
FISKEMEL- OG FISKEOLIEINDUSTRIS OG DANMARKS FI-
SKEINDUSTRI- OG EKSPORTFORENING
BEMÆRKNINGER TIL EUROPAKOMMISSIONENS 2009-
GRØNBOG OM REFORM AF DEN FÆLLES FISKERIPOLI-
TIK .**

Indledning

De ovennævnte organisationer i den danske fiskerisektor -DFO - finder det positivt, at Europakommissionen har udgivet grønbogen, hvori der opfordres til en debat af den fremtidige fælles fiskeripolitik. I den forbindelse hilses det velkomment, at Kommissionen opfordrer til en debat af alle aspekter af fiskeripolitikken.

DFO har bidraget til debatten om grønbogen i de forskellige organisationer, hvor DFO er repræsenteret: Europeche/Cogeca, European Association of Producer Organisations, AIPCE, Advisory Committee for Fisheries and Aquaculture, Baltic Sea Regional Advisory Council, North Sea regional Advisory Council, Pelagic Regional Advisory Council og er dermed ”medunderskriver” af høringerne om grønbogen fra disse organisationer, omend disse høringssvar bærer præg af kompromisser i teksterne. DFO har endvidere deltaget i diverse konferencer, seminarer og konsultationer, bl.a. med Kommissionens tjenestegrene og har her redegjort for vore holdninger og synspunkter.

De synspunkter, der fremføres i den følgende tekst, er den danske fiskerisektors – uden hensyntagen til afstemning med andre interessenter.

Grønbogen kapitel 2 og 3 – Introduktion, Den nuværende Fælles Fiskeripolitik og dens resultater.

DFO er af den opfattelse, at grønbogen tegner et for negativt billede af fiskeriet – faktisk et alarmerende billede, hvilket kan medvirke til at give sektoren et negativt image (som sektoren faktisk ikke har i øjeblikket, jfr. Nielsen Consultings undersøgelse i 5 lande af fiskerisektorens image).

Kommissionen burde undgå at generalisere vedrørende ”overfiskeri” og ”overkapacitet” og i stedet tage udgangspunkt i de enkelte fiskeriområder og de enkelte fiskerier. Danmark har på mange områder gennemført lovgivning og strukturtilpasninger i fangstsektoren, som gør, at vi er ”på plads” i forhold til de fremtidige udfordringer i fiskeripolitikken.

Reformen, der blev gennemført under det danske formandskab af EU i 2002, har resulteret i en række positive udviklinger:

- Interessenterne har fået en øget indflydelse på fiskeripolitikens udvikling ((se dog synspunkterne i introduktionsbemærkninger-

ne)) gennem den rådgivende komité ACFA og de regionale rådgivende råd RAC'erne.

- En lang række fiskebestande er nu underlagt forvaltningsplaner – altså flerårsforvaltning, hvilket har været efterlyst siden 1993.
- En række medlemslande har kraftigt reduceret deres flåder – mest Danmark – således at forholdet mellem flåder og ressourcer passer bedre.

For en lang række fiskebestande, både nogle underlagt genopretnings- eller forvaltningsplaner og andre, har der i de senere år været tale om markante bestandsforbedringer – og dermed til gentagne kvoteforøgelse, det gælder bl.a. nogle af de centrale torskebestande.

Når disse positive udviklinger trækkes frem, er det samtidig beklageligt at konstatere, at den længe imødesete reform af den fælles markedsordning for fiskerivarer er blevet udsat, således at den skal gennemføres parallelt med den generelle 2012 reform, medens ny kontrolforordning bliver tvunget igennem uden hensyntagen til den generelle reform. Ved at tvinge ny kontrolforordning igennem låses reformen af den fælles fiskeripolitik på en række områder, specielt omkring større selvforvaltning og ansvar til fiskerierhvervet (Results Based Management).

Grønbogen giver i høj grad fiskeriet ”skylden” for fiskebestandenes situation og postulerer bl. a. at de fleste fiskebestande er nedfisket. Disse påstande er ganske enkelt ikke rigtige, men reflekterer, at man i bedømmelsen af fiskerierne år for år indfører nye og ændrede bedømmelser. Man bliver kontinuerligt ved med både at ”flytte målstængerne” og ”hæve overliggeren” og måle fiskeriet i forhold til fremtidige målsætninger (MSY i 2015).

Fangstsektoren skal inddrages direkte i rådgivningen, både den bestands- og fiskerimæssige i ICES og den opfølgende økonomiske/tekniske i STECF.

Grønbogen fremhæver korrekt, at den nuværende fiskeripolitik er udtryk for detailstyret politik fra centralt hold (ministerrådet) og at denne måde at føre fælles fiskeripolitik på ikke hverken er ønskelig eller mulig i fremtiden.

DFO deler denne opfattelse og mener, at den eneste vej frem er at flytte beslutningerne i og omkring den fælles fiskeripolitik tætte på erhvervet med erhvervet aktivt inddraget i beslutningsprocessen både regionalt og naturligvis nationalt. Der er på mange (de fleste)

områder ikke tale om en fælles politik og der kan ikke etableres en fælles politik; dertil er forholdene i europæisk fiskeri for forskellige: fra område til område – Sortehavet til Østersøen – , fra fiskeri til fiskeri – Cofradias kystfiskeri i Spanien til pelagisk fiskeri i Nord-europa -, fra kvotebaseret fiskeri i Nordeuropa til indsatsbaseret (eller slet ikke reguleret) fiskeri i Middelhavet (når bortses fra tun, der er helt specielt).

Grønbogen kapitel 4. – Struktur manglerne i politikken.

Kommissionen peger på en række struktur mangler i den fælles fiskeripolitik. DFO er for så vidt enig i Kommissionens overordnede udmelding, men må påpege, at der ikke er tale om et ensartet billede.

Overkapacitet i flåden (4.1). Der er overkapacitet, ja. I Danmark er forholdet imidlertid det, at vi har tilpasset vor flåde til de fiskerimuligheder, vi har.

Fiskeripolitikken skal anerkende de forskelle, der eksisterer mellem landene rent udviklingsmæssigt – vi er på plads mht. flådetilpasning i Danmark.

Vi kan kun opfordre til, at andre lande bringer deres flåder ned, så de passer til ressourcerne. Om dette skal ske ved benyttelse af offentlige ophugningsordninger (hvor man tager den mest uproduktive kapacitet ud først) eller gennem private ordninger, f.eks. Rights Based Management, altså IOK, IK, licenser o.lign. resulterende i ”privat ophugning” må være op til de enkelte lande.

Det er vigtigt at pointere, at **Danmark ikke kan deltage i yderligere (generelle) tilpasninger** – ud over dem vores nationale regulering måtte resultere i – **vi er på plads i EU-sammenhæng.**

Det er ligeledes vigtigt at præcisere, at der er forskel på teknisk overkapacitet og økonomisk overkapacitet. I den pelagiske flåde anvendes med fordel meget store fartøjer, der optimalt kan udnytte bestandene i de koncentrerede sæsoner, ligesom de kan ilandbringe fangsterne i optimal kvalitet. Til gengæld kan der ikke altid findes beskæftigelse alle årets 12 måneder. Der er således en uudnyttet kapacitet (teknisk overkapacitet), men da flåden er økonomisk rentabel, er der ikke en økonomisk overkapacitet.

Præcisering af politikens mål (4.2). Artikel 2 i grundforordningen 2371/2002 fastsætter målene for den fælles fiskeripolitik som bæredygtighed på tre områder: miljømæssigt (ecological), økonomisk og socialt. DF er af den opfattelse, at de første to mål skal følges simultant og at dette vil få den afledede virkning, at også målsætningen om social bæredygtighed opnås. Det er naturligvis muligt ensidigt at forfølge kun den miljømæssige bæredygtighed

(som det f.eks. sker i øjeblikket i forbindelse med de gentagne nedskæringer i indsats) men dette kan dels medføre manglende rentabilitet for fartøjerne, dels føre til manglende overholdelse af politikens regler.

Det skal understreges, at fiskeri er en legal, økonomisk aktivitet, hvor fiskerne har ret til at udnytte havets ressourcer.

For så vidt angår opstilling af nøjagtige mål omkring den miljømæssige bæredygtighed, bør dette finde sted i tæt samspil mellem forskningen og fiskerierhvervet, f.eks. gennem RAC'erne. Processen bør tilrettelægges på en sådan måde, at revisioner og justeringer i lyset af ny viden hurtigt kan finde sted.

Langsigtet fokus for beslutningsprocessen (4.3.). Det nuværende beslutnings- og implementeringssystem for den fælles fiskeripolitik bør ænders på følgende vis: Arbejdet i Ministerrådet og i Europa Parlamentet, efter ikrafttrædelsen af Lissabon-traktaten, bør begrænses til vedtagelse af generelle principper om retningslinier og overordnet regelværk. Kompetencen m.h.t. forvaltningen af politikken bør flyttes til decentrale forvaltningsenheder, som etableres for de enkelte havområder, f.eks. Nordsøen, dog kan det for specielt den pelagiske sektor være mest hensigtsmæssigt at fastholde den nuværende beslutningsstruktur. Fangstsektoren bør have direkte sæde i disse Regionale Beslutnings Komitéer sammen med berørte medlemsstater og Europakommissionen. En sådan decentralisering vil gøre op med det nuværende system, hvor der er tale om mikroforvaltning på allerhøjeste sted, Ministerrådet, og vil give en direkte involvering af fiskerisektoren i beslutningsprocessen med et stigende ansvar til følge.

Der pågår i øjeblikket en evaluering af funktionen af Den Rådgivende Komité for Fiskeri og Akvakultur, ACFA, og også en evaluering af de Regionale Rådgivende Råd, RAC'erne (der blev oprettet som led i 2002 revisionen). Der er i til en vis grad overlap mellem de to rådgivnings"systemer" og der bør derfor finde en fokusering sted. For det første bør ACFA kun beskæftige sig med horisontale spørgsmål, hvilket fører til, at der skal være tre komiteer eller arbejdsgrupper med repræsentanter for de europæiske organisationer: Generelle horisontale spørgsmål (så som generel politik på ressourcerområdet, fiskerifonden, kontrol, 3.-lands aftaler, maritim politik), Markedsspørgsmål (herunder den fælles markedsordning) og Akvakultur. De tre komiteer skal direkte kunne give rådgivning til Kommissionen og følgelig skal den nuværende plenarforsamling og bestyrelse nedlægges. Plenaren kan af Kommissionen omdannes til et forum, som kan indkaldes til rundbords-konferencer om politiske emner med forskellig deltagerkreds fra gang til gang afhængig af emnet. RAC'erne bør koncentrere sig om de definerede regioner og

undlade at opbygge en politisk inter-RAC Bruxelles-struktur. Mellem RAC'erne bør kun teknisk koordination finde sted. RAC'erne skal ikke længere rapportere til ACFA, men til Kommissionen og medlemsstaterne udelukkende.

Da den pelagiske sektor er domineret af store, vandrende bestande, der både udnyttelses- og forvaltningsmæssigt deles med tredjelande, bør det overvejes at etablere en RAC-lignende organisation under NEAFC, hvor de berørte tredjelande deltager på lige fod med EU.

Større ansvar til fiskerierhvervet (4.4.). Der er ingen tvivl om, at fiskerierhvervet (og måske også handels- og forarbejdningsleddene) er parat til at påtage sig et større ansvar for såvel udformningen af fiskeripolitikken, som gennemførelsen af denne i praksis.

Det skal dog erindres, at der er så fundamental en forskel på udformningen af fiskeripolitikken i de forskellige områder af EU, at det ikke giver mening at give generelle anbefalinger.

I den nordlige del af EU er politikken baseret på kvoter, som i mange tilfælde forvaltes af PO'er eller på anden måde af grupper af fiskere, herunder som IOK.

Der er ikke langt til at indbyde disse grupper til selv at opstille retningslinier for fiskerier, f.eks. områder, redskaber, dokumentation og så give incitamentet i form af mere frihed og/eller større rettigheder, såfremt mere bæredygtigt fiskeri er resultatet – Results Based Management. Dette kunne f.eks. være tilfældet i forbindelse med certificerede fiskerier under anerkendte certificeringsordninger. Fiskerne skal inddrages i fiskeripolitikken – ansvaret skal tilbage til sektoren.

Det store spørgsmål er imidlertid hvem, der skal udøve ”dommerfunktionen” og hvem der skal designe incitamentstrukturen. (se yderligere om PO'ernes fremtidige rolle senere i dette papir).

Udvikling af kultur, hvor reglerne overholdes (4.5.) Den manglende sammenhæng i den fælles fiskeripolitik er tydeligt illustreret ved gennemførelsen af en ny kontrolordning i 2009. Bestemmelserne i denne kontrolforordning gør det ikke muligt at gennemføre ændringer, som lægger større dele af ansvaret over til erhvervet, som f.eks. skitseret oven for. Det blev set som essentielt, som følge af EU's Revisionsrets rapport om kontrollen, at få gennemført den nye kontrolforordning, skønt hovedproblemet ikke var den gamle forordning, men den manglende overholdelse af forordningen i nogle af medlemslandene.

Såfremt en diskussion af udviklingen af en ”overholdelseskultur” skal give mening, så skal det være fordi der er en vilje hos Kommissionen og Ministerrådet til at genåbne kontrolforordningen.

Fiskerne er, som tidligere nævnt, klar til en langt større grad af selvforvaltning, end i dag og dermed også til udvikling af en kultur, hvor reglerne overholdes, hvis der etableres de fornødne rammer.

Grønbogen kapitel 5 – Yderligere forbedring af forvaltningen af EU-fiskeriet.

Differentieret ordning for kystfiskeriet (5.1). Før man påbegynder en diskussion af mulighederne for at etablere specielle ordninger for kystfiskeriet (the small scale fishery) er det nødvendigt at definere dette fiskeri. Er det en definition, som er knyttet til omsætning, en definition knyttet til længde af fartøjet, en definition knyttet til fiskeri og landingsfrekvens, eller en kombination af forskellige elementer, som vi har det i Danmark. Der er ingen tvivl om at det store antal små fartøjer bidrager væsentligt både til den økonomiske aktivitet og til det sociale netværk i hjemhavnene og derfor må dette fiskeri vies speciel opmærksomhed.

I den daglige fiskeriforvaltning må det være op til de enkelte medlemsstater at fastlægge forvaltningen og definitionerne og derudfra at beslutte, hvilke specielle vilkår, der skal gælde for de enkelte grupper af fiskere, herunder kystfiskerne, såsom økonomiske og/eller fiskerimæssige fortrinsstillinger.

På EU-plan synes der at være foretaget en definition af kystfiskeri baseret på længde, nemlig med et skæringspunkt på 12 meter – dette er tydeligt både i kontrolsammenhæng og i sammenhæng med den Europæiske Fond for Fiskeriet.

Maksimal udnyttelse af fiskeriet (5.2). Det er et uhyre stort spørgsmål hvorledes man opnår den maksimale udnyttelse af fiskeriet - eller hvorledes man opnår at opfylde de svævende krav til Maximum Sustainable Yield, MSY, for alle arter i 2015, hvis det er således den maksimale udnyttelse skal defineres.

DFO er naturligvis interesseret i flerårige forvaltningsplaner, hvor der både kan tages hensyn til de biologiske forhold omkring fiskearterne og til rentabiliteten i fiskeriet, ikke mindst i de blandede fiskerier. Vi mener, at det er grundlæggende forkert at arbejde med forvaltninger, som består både af output = kvoter og input = havdage eller kW-dage. Input- og outputsystemer samtidig giver konflikter og giver u hensigtsmæssige fiskerier – både set i forhold til ressourcer og set i forhold til flådens rentabilitet.

Senest i forbindelse med reformen i 2013 må indsatsreglerne om kW-havdage fjernes fra fiskeripolitikken.

Den fremtidige fiskeripolitik skal primært bygge på ét forvaltningssystem, kvoterne og den relative stabilitet. Der skal ikke samtidig

være indsatsforvaltning. KW-dage systemerne skal derfor ud af politikken.

En forvaltning, der skal eliminere udsmid helt kan ikke etableres, således som EU's fælles fiskeripolitik er fastlagt.

En mere direkte inddragelse af fangstsektoren i udformningen af den fælles politik og i forvaltningen vil kunne reducere udsmid betydeligt. (Forsøg med) resultatbaseret forvaltning skal fremmes mest muligt. Dette vil nødvendiggøre revision af kontrolforordningen, uanset at den er vedtaget i efteråret 2009.

Fiskerne ønsker ikke udsmid, det er til gene for erhvervsudøvelsen og det er til skade for bestandsopbygningen, men vil derimod foretrække en selektivitet i fiskeriet, så sorteringen foregår på bunden af havet.

Relativ stabilitet og 12-mile regimet(5.3). Princippet om relativ stabilitet har været en hjørnesten i fiskeripolitikken siden 1983. Der har i de forløbne år været røster fremme om ændrede fordelingsnøgler og/eller ændrede metoder, men det er ikke realistisk muligt at skabe et andet fordelingsgrundlag. Kommissær Borg har, med adresse til discard problematikken, over for Europaparlamentet og også i en tale i Stockholm i september 2009 nævnt, at man måske kunne tænke sig "en relativ stabilitet på indsats". Dette lyder godt, men er ikke muligt, idet det ikke er muligt at foretage omregningen til indsats – og da slet ikke i pelagiske fiskerier. Indsats som eneste reguleringsform vil kunne anvendes, men kun i meget veldefinerede, afgrænsede områder med få fiskerier, som f.eks. tidligere foreslået for Kattegat.

I gønbogen fremføres, at der er "en meget kompleks praksis såsom kvoteudveksling mellem medlemsstaterne eller udflagning af fiskerfartøjer" og dette bruges som grundlag for at argumentere for at de enkelte landes flåder ikke passer til landenes kvoter og derfor bør der ske en opdatering eller lignende af den relative stabilitet. Dette er lodret forkert. Det er ikke besværligt at udveksle kvoter mellem landene, og udvekslingerne skifter i øvrigt fra år til år. Visse lande har tilpasset flåden **som følge af fiskerettighederne i kraft af den relative stabilitet** og det kan derfor ikke komme på tale at justere den relative stabilitet, fordi nogle lande ikke har tilpasset flåden.

Konklusionen er altså, at der ikke skal ændres ved princippet om relativ stabilitet. Med hensyn til (6 og) 12-sømileordningen er der heller ingen grund til ændringer og en ændring af denne ordning skal da slet ikke anvendes som løftestang for en reserveret kystfiskerzone og dermed internationalt omsættelige kvoter uden for 12-sømilezonen.

Handel og markeder (5.4). Det er korrekt som anført i grønbogen, at fiskerne kun får en lille del af den pris, som forbrugerne betaler for fisk. Dette skyldes forskellige forhold:

- For det første er EU's marked for fisk næsten totalt liberaliseret – eller globaliseret – hvilket medfører en kolossal import af fisk af svingende kvalitet fra en række lande, hvor omkostningsniveauet er lavere, end i EU, bl.a. fordi man ikke har samme standarder på arbejdsmarkedet og med hensyn til fødevarer sikkerhed.
- For det andet er EU's indre beskyttelsessystem, orienteringspriserne og de dermed afledede mindstepriser og tilbagetagspriser, systematisk blevet forringet over de sidste mange år. Man (fiskeriministre) har ved prisfastsættelsen ikke fulgt markedsudviklingen, og da fiskerne er price-takers, ikke price-setters p.g.a. indkøbernes koncentration, har resultatet været et urentabelt, lavt mindsteprisniveau for priserne.
- For det tredje har Producent Organisationerne (PO'erne) ikke i tilstrækkelig grad haft muligheden for at spille en aktiv rolle, bl.a. fordi markedsordningen er været reaktiv og fordi man ikke med offentlige midler har måttet promovere "egne produkter", men kun har kunnet agere generisk i markedet.

Der var planlagt en reform af markedsordningen i 2010. Denne stærkt tiltrængte reform er nu udskudt og skal koordineres med den generelle reform i 2012, hvilket er yderst kritisabelt. Reformen af den fælles markedsordning bør som minimum indeholde følgende elementer:

- En opdatering af priserne, således at "bundniveauet" for priserne til europæiske fiskere hæves og man dermed kan opfylde kravene om rentabilitet i fiskeriet. Nogle vil postulere, at en forhøjelse af priserne vil føre til forøgede udtag. Dette er ikke korrekt i den efterspørgselssituation, som EU's marked befinder sig i, hvor mere end 60% af forbruget er import.
- Skærpede krav til PO'ernes organisation og repræsentativitet, således at disse kan blive stærkere og dermed i højere grad udfylde en rolle i markedet på vegne af medlemmerne.
- Større muligheder for, inden for markedsordningen – og uden at kolliderer med EU's konkurrencelovgivning – med offentlige tilskudsmidler at medvirke til en optimering af medlemmernes produktion gennem kvalitetstiltag, sporbarheds- og mærkningsordninger og aktive markedsføringskampagner for "egne produkter".

Med en import, som udgør 64% af forbruget af fisk i EU, er det vigtigt at dansk fiskeindustri og danske eksportører tilføres de fornødne importmængder til at tilfredsstille markedernes efterspørgsel. For at sikre beskæftigelsen må der sikres todfri adgang for råvarerne til forarbejdningsindustrien.

EU's fælles fiskeripolitik er i alt væsentligt en *politik for primærsektoren*. Politikken er ikke i fornøden grad orienteret mod hele kæden frem til forbrugerne, hvilket har den konsekvens, at europæiske forbrugere dels betaler for meget for fisken, dels ikke har fornøden sikkerhed for, hvad de faktisk betaler for, f.eks.: er en "fiskefilet" udbudt til salg i detailladet eller i restaurant eller serveret via storkøkkener fra fiskeri eller akvakultur? Fra EU eller importeret? Og hvilken fiskeart er det? Den fælles markedspolitik må nødvendigvis føres igennem hele markedet frem til forbrugerleddet.

Sammenhængen mellem fiskeripolitik og havpolitik (5.5). Med skabelsen af den integrerede havpolitik er grundlaget lagt for bedre at kunne definere rammerne og fastlægge forvaltningen af havområderne ikke blot med hensyn til fiskeriet, som jo allerede er forvaltet i henhold til langsigtede retningslinier, men med hensyn til alle andre aktiviteter på havområdet og i konsekvens af de ændringer, der finder sted i havene.

Det må gennem den fælles havpolitik sikres, at "andre" udnyttelser af havterritoriet end fiskeri ikke lægger hindringer i vejen for fiskeriet.

Den fælles fiskeripolitiks langsigtede forvaltningsmål, f.eks. MSY i 2015, bør kunne tjene til inspiration for opstilling af miljømæssige mål for andre aktiviteter på havområdet.

Fiskerisektoren opfordrer til, at den integrerede havpolitik bruges som aktivt instrument til omsider at få styr på alle de ekstraktive og andre aktiviteter, der findes på havområdet og til at stille krav til disse aktiviteter udførelse.

Sikring af fiskeripolitikens videngrundlag (5.6). Det er en ofte påpeget mangel i hele den fælles fiskeripolitik, at videngrundlaget er for svagt: enten som følge af manglende viden, eller som følge af, at der er for stor tidsmæssig forsinkelse fra dataopsamling til aktiv dataanvendelse.

To centrale forhold kan råde bod på denne situation:

- For det første skal midlerne i EU's forskningsprogrammer gøres nemmere tilgængelige for fiskeriforskningen (det har desværre i de senere år været stik modsat, hvor der ikke har været specifikke øremærkede midler til fiskeriforskningen)
- For det andet skal fiskerierhvervet i langt højere grad involveres direkte i forskningsprojekterne, som det sker i REX og OSKAR.

En udbygning af sådanne programmer til internationalt niveau koordineret gennem RAC'erne vil være naturligt. En direkte fiskerdeltagelse må naturligvis også økonomisk understøttes, således at deltagerne ikke mister indtjening ved deltagelse i forskningen. Dette kan f.eks. ske ved at fangster i forskning friholdes for kvotetræk uanset omfanget af disse fangster.

I fiskerisektoren er der igennem mange år gennemført redskabsforsøg og andre forsøgsfiskerier med det formål dels at forøge effektiviteten og dermed rentabiliteten i fiskeriet (hvilket er naturligt i en erhvervsvirksomhed), dels at finde frem til fiskemetoder som sorterer fangsten på bunden, altså **selektivitet**. Alene i Danmark er der inden for de sidste 10 år gennemført op imod 500 af sådanne afrapporterede forsøg (hvoraf mange naturlig nok ikke har givet nu viden). Det er vigtigt at der fremadrettet stilles midler til rådighed nationalt og internationalt til (med-)finansiering af sådanne forsøg initieret af og gennemført af erhvervet med en kobling til forskningen.

Fisker-forsker samarbejdet skal fremmes politisk og økonomisk, således at grundlaget for rådgivningen kan blive mere i overensstemmelse med forholdene i havet og tidsmæssigt komme tættere på anvendelsestidspunktet.

Strukturpolitik- offentlig støtte (5.7). EU's støtte til fiskerisektoren må nødvendigvis fortsætte efter 2012, men støtten må og skal fokuseres omkring tiltag, der sikrer, at EU's egenproduktion både i det udøvende fiskeri og i akvakultur kan udvikles.

Dette betyder, at der i fiskerflåden – og måske i størst omfang i den mindre og lidt ældre del af flåden – skal satses på ombygning og modernisering, der giver bedre forhold for mandskab og for produkter. Der skal kunne sorteres, søpakkes og køles/fryses også på små fartøjer. (Større, nye fartøjer tager selv højde for disse ting i forbindelse med fartøjernes bygning).

Det betyder også, at der skal ydes støtte til PO'ernes aktiviteter (eller til lignende aktiviteter i interprofessionelle organisationer), som nævnt ovenfor.

Hvorvidt der skal ydes støttemidler til flådetilpasninger, ophugningsordninger, må bero på en vurdering i de enkelte lande af, hvorledes man mest effektivt økonomisk får tilpasset flåderne.

Som nævnt oven for er der fortsat behov for offentlig finansiering af forskningsprogrammer og forskningsaktiviteter.

Den eksterne dimension (5.8). Grønbogen omtaler under den eksterne dimension den fiskeriaktivitet, der udøves af EU fartøjer i farvande uden for EU i medfør af forskellige fiskeriaftaler, så som partnerskabsaftaler, joint ventures og lignende.

Disse aftaler har kun begrænset interesse set med danske øjne, idet vi ikke har deltagende fartøjer. Hvad vi må påpege er, at det ikke er essentielt af hensyn til forsyningen af EU's marked at EU har store flåder fiskende over hele kloden og det er dermed ikke nødvendigt at købe sig fiskerettigheder med EU midler. Endvidere er det væsentligt at pointere, at de internationalt engagerede EU fartøjer ingen rolle har og ej heller skal have nogen i fiskeriet i EU farvande. Det er bemærkelsesværdigt, set fra et nordeuropæisk perspektiv, at grønbogen under ”Den eksterne dimension” ikke specifikt beskæftiger sig med de nordlige fiskeriaftaler, væsentligst naturligvis aftalen med Norge.

De nordlige fiskeriaftaler, bl.a. aftalen med Norge, er af essentiel betydning for fiskerierne i en lang række medlemslande og der skal også efter 2012 afses de fornødne ressourcer i fiskeripolitikken (forhandlere, administratorer) til en forsættelse af disse aftaler, ligesom indsatsen i de regionale fiskeriorganisationer bør prioriteres højt.

Akvakultur(5.9.) Uden at gå i dybden med den fremtidige politik på akvakulturområdet skal der her opregnes nogle områder, hvor en direkte sammenhæng eksisterer mellem fiskeri og akvakultur, og hvor der derfor også skal være sammenhæng inden for den fremtidige, fælles fiskeripolitik.

- Akvakulturens indvirken på havmiljøet.
- Fiskeriet efter arter til fiskemel og fiskeolie, som indgår i fodret til opdrætsfisk.
- Markeds- og forbrugermæssige aspekter

18.november 2009

1) EU's fiskeripolitik og national forvaltning

2) Diverse definitioner m.v.

3) 1.Ressourceforvaltning

EU's grundforordning (januar 1983 semest revideret 2002)

- **Relativ stabilitet:** TAC'erne (total allowable catches) fordeles med årskvoter til medlemslandene efter en fast nøgle.
- **Accessregimet:** Der er i princippet fri og lige adgang til fiskepladserne. Kystzonerne ud til 12 sømil er dog forbeholdt det traditionelle kystnære fiskeri.
- **Shetlandskassen:** Fartøjer over 26 m må kun fiske demersale konsumarter hvis de er "på en særlig liste"

Tekniske regler

Mindstemål, målartsprocenter, bifangster, redskabsregler og lukkede områder (sperlingekassen ved UK og brislingekassen, rødspættekassen, bomtrawlaskassen ved den danske vestkyst, hvor der er megen yngel), havdageregler

EU's internationale ressourceaftaler

NAFO (Den Nordvestatlantiske Fiskerikommission), NEAFC (Den Nordøstatlantiske Fiskerikommission). Diverse multi- og bilaterale aftaler.

Den biologiske rådgivning

ICES, (International Council for the Exploration of the Sea, Det Internationale Havundersøgelsesråd) rådgiver om hvor store TAC'er, der kan fastsættes i de enkelte fangstområder.

Kontrolforordningen

- Nationalt kontrolansvar
- Løbende indberetning af udviklingen i fiskeflåden
- EU-inspektører. Fælles kontrol i internationale farvande

2. Strukturpolitikken

Fiskerifonden: I 2007-2013 EU-støtte på indtil ca 1 mia kr, som skal suppleres med tilsvarende dansk støtte. Formål

- Fiskefartøjer, Akvakultur, Havne, Forarbejdningsindustrien,
- Udviklingsprojekter og innovation

EU's kapacitetsregler fastsætter referenceloftet for kapacitet i medlemslandenes fiskerflåder. Kapacitet måles i GT (Bruttotonnage) 1GT = 2,83 kubikmeter og i motoreffekt, kW. Kapacitet, der udtages med offentlig støtte reducerer referenceloftet tilsvarende.

3. Marked og handel

Markeds- og handelsregimet:

- Handelsnormer og kvalitetsklassifikation
- Mindsteprisordningen, som administreres af ProducentOrganisationerne.
Fisk, der ikke sælges til mindsteprisen kan "tages ud" og opmales til foder
- Handelskontingenter og –suspensioner, hvor råvarer kan indføres med lav told

Danmark, som er verdens 5. største fiskeeksportør, råvareimporten dækker over 60% af behovet i produktionen..

5. National forvaltning

- Udnyttelse af rådighedsmængderne fra EU – via den årlige reguleringsbekendtgørelse: Ny Regulering med omsættelige fartøjskvoter.
- Gennemførelse af kontrol – især af EU reglerne
- Diverse national forvaltning, bl.a. vedr akvakultur og fiskepleje

6. Fiskeriet

Demersale fiskearter

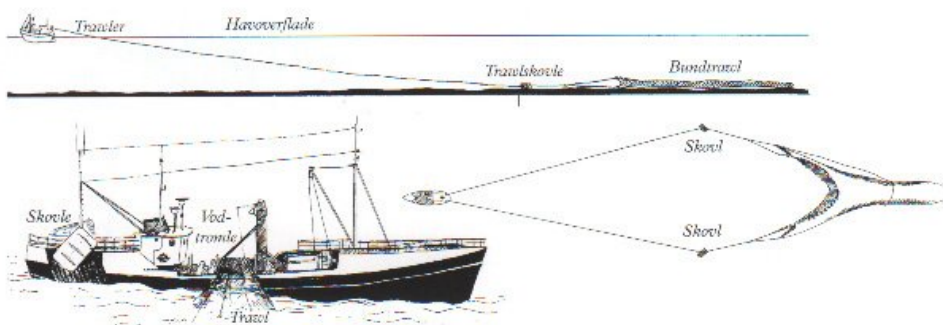
De demersale arter er bundfisk, bl.a. torsk, fladfisk, hummer og dybvandsrejer. Redskabsanvendelsen er forskellig – der anvendes trawl, garn og kroge. Fiskeren har ”fisken i hånden”

Pelagiske fiskearter

De pelagiske arter er stimefisk, som sild, makrel og brisling, der svømmer oppe i ”vandfasen”. Fisken er typisk lille og mindre værdifuld, den pumpes ombord i store mængder.

Trawleren

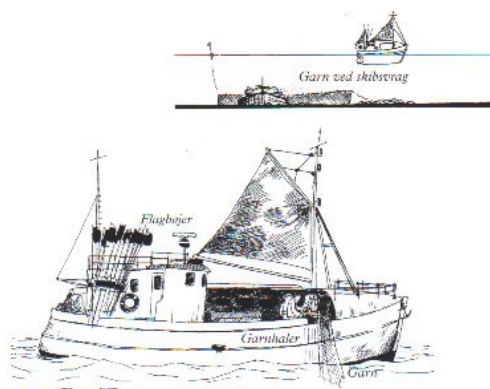
Trawleren findes som sidetrawler (se tegning) hvor trawlet tømmes i et antal ”løft” ind over skibssiden eller som hæktrawler, hvor hele trawlen trækkes op af en slidske bag på fartøjet.

Garnfiskeriet

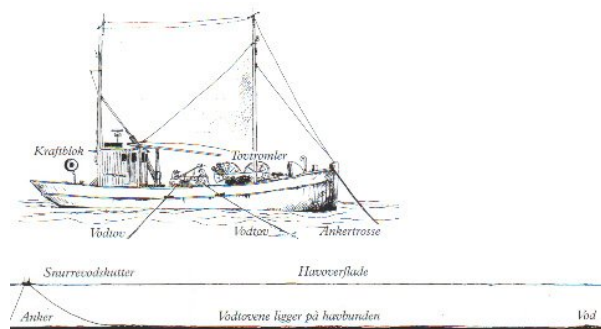
Garnfiskeriet anvendes til demersale arter som torskefisk og fladfisk. Det foregår med store masker og er et selektivt fiskeri.

Garnfiskeri

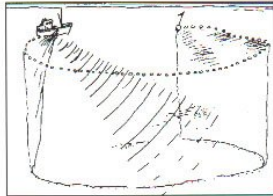
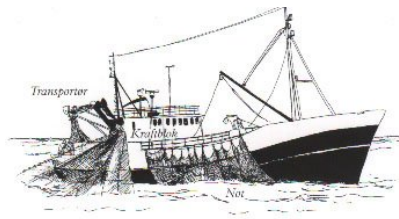
Snurrevodsfiskeriet

Snurrevodsfiskeriet (Danish seine) er et gammelt dansk fiskeri, som både er skånsomt og selektivt. To kraftige tove og et vod lægges ud af fartøjet. Når vodtovene trækkes ind gennes fiskene ind i voddet. Fartøjet ligger stille når voddet trækkes ind, - moderne typer sejler samtidig fremad (steamtræk, eller skotsk flyshooting). Før i tiden foregik fiskeriet ved at tov og vod blev roet ud fra stranden.

Notfartøjer (snurpenot)

Store fartøjer, ofte over 1.000 GT. Danmark har 11 fartøjer, alle i Hirtshals. Notfartøjerne fisker pelagisk og industrifisk.

Beslutningsgangen i EU fiskeriforvaltning

